Ч. 272 Субота 4 (16) грудня 1899. Рік IX

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостствах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Вісти політичні.

(З буджетової комисиї. — Делеґациї. — До ситуациї. — Англійско-трансвальска війна.)

На вчерашнім засіданю буджетової комисиї зложив президент кабінету ґр. Клярі таку заяву: Правительству закинено, що поступає несправедливо і сторонничо, а навіть, що супротив ческого народу займає просто вороже становище. Міністер рішучо тому перечить. Правительство має для ческого народу честь і признає цілковито его культурне і економічне значене і становище в державі. Знесене язикових розпоряджень було політичною конечностию. Тепер єсть наглячa потреба полагодити народні спори в Чехії і на Мораві. Без попередного знесеня язикових розпоряджень було то неможливе, тим більше, що остаточне управильнене язикової справи можливе лиш в законодатній дорозі. Знесене язикових розпоряджень дало обом сторонам можність навязати переговори. Бесідник вказує на дотеперішні конференциї, в котрих слідне зближене представителів обох спорячих народів. Хоч найблизша ціль тих конференций, іменно доведене до правильної діяльности парляменту, не осягнена, то однако здорове зерно помиреня упало на плідний ґрунт. В тяжкім хвилево теперішнім положеню єсть обовязок всіх сторонництв парляментарних зійти на хвилю з становища виключно партийного, і стати на висоті дійстних інтересів держави. В тім дусі відкликує ся президент міністрів до всіх сторонництв, аби полагоджене справ наглої конечности державної уможливили не для висказаня правительству довірія, лише виключно в інтересі держави. Міністер звертає вкінци увагу на тяжкі наслідки, які би в противнім случаю мусіли відбити ся як на цілім політичнім житю, так і на ческо-німецкім порозуміню. — По промові п. Крамаржа і відповіди управителя міністерства скарбу, др. Князьолуцкого, говорив ще Молодочех Курц, а відтак ґр. Пальфі жалував ся, що в язиковій справі правительство нічого не робить, і що займає вороже становище супротив ческого народу. В наслідок того сторонництво бесідника не може призволити на 4-місячну провізорию і буде голосувати лиш за двомісячною. Ґраф Клярі відповів на то, що правительство вже виготовило проект язикового закона і предложить его палаті, скоро лиш державні конечности будуть ухвалені. По промові Словінця Крека, що жалував ся на правительство за его неприхильне становище супротив полудневих Славян в користь Італіянців і Німців, замкнено засідане.

Pol. Corr. доносить, що делеґациї зберуть ся в найблизшім часі, аби ухвалити кількомісячну провізорию для спільного буджету. Засідане делеґаций відбудуть ся в слідуючім тиждни.

Про ситуацию пишуть під д. 12 с. м. з Відня до „Руслана“: До нині ситуация не прояснила ся. Ключ до всего спочив в руках Чехів. Виринуло питане, чи Чехи розведуть обструкцию лише против буджетової провізориї, чи також і против угорскої угоди, іменно против закона о квоті і переказаню Угорщині консумцийних податків від пива, цукру і нафти? Клюб ческий відбув нині рано (12 грудня) засідане, щоби се питане порішити, однакож ухвала в тім напрямі ще не запала. Єї відложено до вечірного засіданя. В ческім клюбі варить ся. Радикальні елементи беруть перевагу над умірковаными. Більшість клюбу домагає ся обструкциї на всіх полях; а наколи би ческий клюб дійстно перейшов до обструкциї, то тоді прийшло би і до розриву теперішної правиці, позаяк більшість клюбів правиці хоче правительству помогти до довершеня угорскої угоди. Тимчасом заходить ся правительство коло позисканя голосів за угодою угорскою, але не за цілою а лише за законом о квоті і податках консумцийних. Прочі части угоди (справу банкову і договору митово-торговельного), що були оповіщені на основі §.14, хоче правительство на разі полишити на боці, а то з огляду на лівицю. Ті части угоди остануть правосильні на основі §. 14-го, хоч би тепер не одержали апробати від парляменту. Лівиця, як звістно, заанґажувалась за далеко перед своїми виборцями яко противна сим частям угоди, як щоби могла тепер в палаті віддати свої голоси за ними. Ту тактику правительства переглянули Чехи і длятого домагають ся, щоби угодова комісия найперше одобрила банкову і митово-торговельну справу, а відтак аж взяла ся за квоту і переказане консумцийних податків. В угодовій комісиї веде ся проте на разі борба о порядок ухвал. Як випаде рішене? — не звістно. Але о скілько

---

13)

МИСТЕЦКИЙ ЗЛОЧИН.

(З англійского — Родриґа Оттоленґі.)

(Дальше).

Одними з перших була родина Ремзенів з Рандольфом; вскорі відтак появив ся Торе і подав лист пану Равльстонови. Коли той перечитав его, подав Торетови руку і вічливо повитав, але в одній хвили его лице прибрало вид недовірія і оглянув ся за Барнесом, котрий однак відвернув ся сейчас, щоби оминути того питаючого погляду.

Видко, господар дому, котрому Торе був лично незнаний, і котрий пригадав собі пересторогу Барнеса, підозрівав, чи той лист не фальшований, а Барнес побоював ся, що зрадить ся і з своїм підозрінем та всьо тим зіпсує. Тому утішив ся, коли побачив, як панна Ремзен підійшла до Торета.

— Як ся маєте, пане Торе — повитала его — тішу ся, що ви рішили ся прийти. Пане Равльстон, пан Торе єсть приятелем пана Мічеля.

То вистало, аби успокоїти господаря.

Торе не був ще перебраний, лиш мав при собі малий ручний куферок і пішов зараз за служачим до мужескої ґардероби. Аби не обудити підозріня, не пішов Барнес за ним, лиш став собі недалеко дверий, аж вийшов звідтам перебраний за Алі-Бабу мужчина, за котрим удав ся і Барнес.

Комнати були устроєні з всхідною великолїпностию. Найбільша представляла своїм справді княжим устроєнем хором палати султана; менша була замінена на печеру Аллядина і відповідно до того устроєна.

Заки ще всї гості зібрали ся, розпочато танці, і Барнес, не спускаючи з ока Алі-Бабу, крутив ся між танцюючими парами. Коли увидів султана з Шегерезадою, прилучив ся до них сейчас Алі-Баба і повів Шегерезаду до танця.

Барнес станув в куті і водив за ними очима, коли нагле почув, що хтось дотикає его рамени, і відвернувшись, побачив перед собою мужчину, одітого цілком так як він.

— Мусимо бути осторожні, щоби Алі-Баба не довідав ся о нашім оклику: „Сезам“.

— Не розумію вас — відповів Барнес.

Незнакомий поглянув ему бистро в очи з поза маски, відвернув ся, і відійшов, не сказавши більше ні слова.

Барнес був зачудований, і жалував, що не відповів більше отверто, бо радо хотів би був ще раз той голос почути, але сам був так заскочений, що втратив на хвилю свою бистроту ума. Єму здавало ся, що знає той голос і силував ся, щоби собі пригадати, де его вже раз чув, коли прийшла ему нагле гадка до голови:

— Колиб я не знав, що Мічель лежить хорий в Філядельфії, то був би певний, що то він.

Під тим вражінем пішов за маскою до передної комнати, але коли там дістав ся, найшов несподівано яких дванайцять подібно одітих осіб. Хоч оглянув їх дуже уважно, не годен був розпізнати чоловіка, котрий до него промовив, і рішив ся пробовати щастя.

— „Сезам“ — шепнув навгад до найблизше стоячого.

— Се.... що? — звучала відповідь, висказана незнаним голосом.

— Не знаєш мого оклику? — спитав Барнес.

— Оклику? Дурниця, атже ми не правдиві розбійники — відповів, сьміючи ся, запитаний, і відвернув ся.

Барнес видячи, що не може нічого зробити, пригадав собі, що тимчасом спустив з ока Алі-Бабу. Вернув ся до салї, де танцювали, і зараз его там найшов, але вже без Шегерезади.

Около одинайцятої години заповів даний знак представлене. Шегерезада з султаном засіла на низонькій софі, між тим, як проче товариство зібрало ся в печері Аллядина, до котрої вхід заслонено грубою занавісою.

Представлене лежало в тім, що Шегерезада мала оповісти кілька казок з „Тисяча і одної ночи“, а казки мали бути ілюстровані рядом живих образів. Сценою мала бути печера Аллядина, переділена в середині прехорошою синьою заслоною. Та заслона була рівночасно знаменитим полем для образів, між тим, як за нею ждали особи, що мали творити живі образи, доки аж на них не прийде черга.

Коли султан і Шегерезада заняли місця, згашено в великій комнаті електричне сьвітло, так, що она, коли розсувано заслону, аби

можна ворожити, то більшість комісиі заявить ся за тим, щоби передовсім взяти на дневний порядок справу квоти і консумцийних податків. В сій хвили засїдає „Союз“ щоби нарадитись над ситуациєю. Нарада ся довірочна. — В „Союзі“ також варить ся. Дехто хоче виступити рішучо против правительства і піддержати обструкцию Чехів, однакож більшість „Союза“ є за тим, щоби державі дати все, що їй належить ся, не оглядаючись на правительство. Наколи клюб ческий ухвалив би розвести обструкцию і против так званих державних конечностий, то тодї сповнилось би найгорячійше бажане лївицї, т. є., що правиця розбита. Через те стає ситуация дуже поважною.

Анґлїйцям рішучо не веде ся. По побідї Бурів над ґен. Ґатакром в горах Шторм, прийшов погром західної англїйскої армії над рікою Моддер. Що поражка Англїйцї мусїла бути діймаюча, видко з отсеї телеґрами ґен. Метуена, яку оголосило вчера англїйске міністерство війни: Моддеррівер 12 с. м. година 7 м. 30 вечер. Позаяк моє становище стало небезпечним в наслїдок того, що Бури нинї рано обсадили сусїднї узгіря, зарядив я відворот моїх войск з під Моддеррівер. — Дописуватель часописи Daily Mail подає такі подробицї о борбі над рікою Моддер в дни 11 с. м.: Борба розпочала ся досьвіта. Англїйский відділ посунув ся скорим маршом наперед, коли нагле Бури, що в ночи займили сусїднї узгіря, розпочали несподївано убийчу пальбу, що за кільканайцять мінут зробила страшенний заколот в англїйских рядах. Анґлїйцї подали ся з тревогою назад і аж по годинї скріплені двома сьвіжими полками ударили знов на становище Бурів; але безуспішно. Борба скінчила ся вечером повною побідою Бурів. Англїйцї стратили 1100 людий, а в тім числї дві третини офіцирів. Кілько їх попало в неволю, поки що не знати. — Супротив тої поражки англїйских войск, Кімберлей дуже загрожене і кождої хвилї дожидають там приходу Бурів.

Новинки.

Львів дня 15-го грудня 1899.

— З руского товариства педаґоґічного. Засїдане Видїлу Руского товариства педаґоґічного відбуло ся дня 25 падолиста 1899 під проводом голови Вп. дир. Харкевича. 1. Голова Вп. дир. Харкевич подає до відомости переписку з Spol-kom jednoucitelskych в Чехах в справі спільної акциї що-до поліпшеня платнї учительства народного. Ухвалено о справі тій подати окрему звістку в часописях. 2. Ухвалено на внесок дир. Харкевича основати фонд зелїзний бурси учительської з гроший зібраних при помочи цеголок. Доси зібрано до 400 зр. (Речинець збираня добровільних жертв при помочи цеголок продовжало ц. к. Намістництво до кінця жовтня 1900 р.) 3. Референт філїй п. Паньковский відчитує письмо філїї станїславівскої, в котрім порушено много важних справ. Заявляє також, що вислав письма до кількох філїй, щоби спонукати їх до більшої діяльности. 4. Ухвалено на внесене п. Паньковского печатати „Байки Глїбова“. 5. Ухвалено на внесене дра Пачовского печатати стїнний календар в кількох тисячах примірниках а зиск з розпродажи і добровільні жертви обернути на бурсу учительску. 6. На внесене дир. Харкевича ухвалено печатати для старшої молодїжи „Чорну Раду“ Кулїша. 7. На бурсу учительску зложили: Вп. о. проф. др. Бартошевский 15 зр. з продажи цеголок і Вп. п. Осип Ганїнчак яко дар 5 зр. 8. Принято 44 нових членів.

— На народні і гуманні цїли записав — як ми вже доносили — померший недавно др. Модест Гумецкий загалом 8.700 зр. Сею сумою розпорядив в слїдуючий спосіб: Для бідних вдів і сиріт по сьвященниках 3.000 зр. до розпорядимости о. Юстина Желехівского; для товариства „Приют для вдів і сиріт по сьвященниках“ в Самборі 2.000 зр.; для убогих 50 зр.; для убогих, що встидають ся просити милостинї 450 зр.; на дім общества ім. Качковского 200 зр.; на „Народний Дім“ в Сяноцї 50 зр.; для церкви при „Народнім Домі“ у Львові 200 зр.; на церков в Новім Санчи 50 зр.; на фонд будови церкви в Яслї, яко депозит „Народного Дому“ у Львові 300 зр.; на просьвіту селян Ріпника і Петрушої Волї в повітї коросняньскім в руско-народнім дусї, з близшим означенем родини, 300 зр.; на ремісничу бурсу ім. Качковского в Самборі 100 зр.; на богослужебні леґати при церквах в Ріпнику і Річици по 250 зр.; на каплицю в Річици 1.500 зр.

— Миколаївске сьвято для дїтий устроює Клюб Русинок у Львові в комнатах Рускої Бесїди в недїлю о год. $5^1/_2$ вечером. Родичі, що наміряють дїтям подати дарунки, зволять передати їх, виписавши на опакованю виразно імя і порекло дитини, для якої дарунок призначений, перед 5 годиною комітетови. В проґраму вечерницї входять: 1) забави дїточі під проводом учительок; 2) барвні образки представлені за помочию скіоптікону, між тими новість в Галичинї небувала: дві байки і пригоди Робінзона Крузоє в барвних образках; 3) поява сьв. Миколая і сцена з ангелом і чортом: 4) роздача дарунків надісланих, надто ласощів закуплених на ту цїль. — Вступ від кождої особи 30 кр. Весь дохід з вступу, а також з буфету, урядженого членами Клюбу Русинок, призначений на підмогу для убогої шкільної молодежи. Цїль сама повинна стягнути як найбільше число участників.

— Товариство взаїмного кредиту „Днїстер“ подає до відомости інтересованих членів, що подібно як попередних лїт так і сего року за-для виготовленя інвентарів та замкнень пілорічних до білянсу не будуть ся виплачували позички анї висилали нові скрипти до підпису, почавши від 18 грудня н. ст. 1899 аж до 8 січня 1900 р. включно. Хто отже має підписаний скрипт, нехай старає ся зреалїзувати позичку перед 18 грудня, а хто наміряє ще старати ся о позичку, нехай вносить подане вчасно. Також вкладки щадничі не будуть принимати ся анї виплачувати ся від 26 грудня 1899 до 1 січня 1900 включно, бо послїдних пять днїв обраховують ся відсотки і виготовлює ся замкнене річне — та тому зволять П. Т. вкладчики свої справи полагодити перед 26 грудня с. р.

— З Бродів. „Руский театр“ в Бродах устроює при участи „міщаньскої читальні“ в театральній сали в празник сьв. О. Николя дня 18 в. ст. с. м. театральне представлене з хоральним

показати образ, тонула лиш в слабім електричнім осьвітленю, що доходило з печери.

Барнес, що разом з иншими задержав ся за заслоною, побачив, виглянувши крізь шпару, при першім образі, як Шеґерезада сидїла на подушцї коло ніг султана, і як промінь електричного сьвітла упав на величавий рубін, який мала у волосю; пізнав его сейчас; то той сам камінь, який показував ему Мічель у себе.

По укінченю кождої казки всї беручі участь особи виходили в торжественнім походї з печери до великої комнати і поклоняли ся султаньскій парі, при чім на всхідний лад підносили руки високо до гори.

При кінци представлено казку о Алї-Бабі і сорок розбійниках“. При тім образї виступили і розбійники, маючи свободу вибору місць, так що Барнесови удало ся станути коло Алї Баби.

Коли уставили ся до походу і зложеня поклону хотїв, Барнес станути побіч Алї-Баби і здивував ся, що два инші розбійники добивають ся також о то місце. Викликане тим мале замішане скінчило ся тим, що Барнес займив місце між двома тамтими розбійниками, зараз за Алї-Бабою.

Аби добре зрозуміти то, що дальше стало ся, мусимо собі пригадати заняті всїми ділаючими особами місця. Як ми вже перше згадували, велика комната була темна, хоч сьвітло падуче з печери позваляло відріжнити мужчину від женщини.

Султан і Шеґерезада, котрих місця були недалеко від входу до печери, дивили ся на образи і легко зрозуміти, що їх, скоро відвернули ся від дуже ясного сьвітла, засліплював блеск на коротку хвилю.

Алї-Баба ішов на чолї своїх розбійників до софи. Дійшовши сюди, зложив поклін і уступив ся на бік в темний кут комнати. За ним переходячи зараз коло Барнеса поклонив ся перший з розбійників і зробив то само, що провідник. Коли кланяв ся, увагу Барнеса звернув легонький шелест, так що він обернув ся. Ледве на одну часть секунди спустив з ока розбійника, а коли знов звернув ся, побачив дуже добре таке: коли розбійник складав поклін з витягненими до гори руками, приткнув одну руку до голови панни Ремзен, що осліплена як-раз сьвітлом з сусїдної комнати, дивила ся на землю. Барнес видів, як спокійно і поволи вхопив за шпильку і легонько витягнув єї з волося. В тій хвили вибила дванайцята година і нагла гадка перебігла Барнесови через голову. З першим ударом годинника минав означений час на вигране закладу.

Барнесови уявило ся, що чоловік, котрий перед тим промовив до него, був Мічель і приїхав сюди, аби довершити крадежи.

Після его здогаду Торе мав грати ролю спільника, між тим як Мічель уданою недугою і побутом в Філядельфії постарав ся приговорити для себе alibi.

Отже після него було очевидним, що Мічель вивинув ся знов своїм шпигунам, вернув до Нового Йорку, перебрав ся і довершив крадежи в хвили означеного часу і то крадежи, за котру, хочби его зловили, не міг бути караний, бо розуміє ся само собою, що суджена пояснила би єї в его користь, сказалаб що була з ним в змові і хотїла допомогти ему виграти заклад. Може то була й правда, бо навіть не рушила ся, коли їй витягано камінь.

Всьо мигнуло Барнесови через голову в одній секундї, а коли злодій укрив при нїм безпечно камінь і знов випрямив ся, знав, що має дальше робити.

Очевидно, що Мічель міг був дати сейчас пояснене, але в такім случаю заклад був би програний.

Мужчина, що стояв перед ним, уступив ся на бік, щоби зробити місце слїдуючому; Барнес хотїв вже вхопити его, коли нагле, на велике своє здивоване почув, що хчось хапає его з заду за рамя. Пробовав освободити ся, але то так несподївано его стрітило, що почув ся майже безсильним, а найбільше гнївало его то, що злодій чим скорше зник серед темноти і замішаня.

— Відкрутити сьвітло! — крикнув рішившись — не позволити злодїеви утечи — тут допущено ся крадежи!

В одній хвила настало велике замішане. Всї почали тиснути ся, Барнеса потручено в товпу, спотикнув ся о когось иншого і разом з ним упав на землю. Кількох що також товпили ся упало на них і зробив ся страшний заколот, аж комусь прийшло до голови відкрутити сьвітло.

Пан Равльстон зрозумівши зараз о що іде, перший прийшов до себе і сам всюди повідкручував електричність, але та несподївана ясність погіршила сперщу справу, бо на хвилю всїх осліпила. В той спосіб страчено на превеликий жаль Барнеса кілька дорогих мінут, заки він сам міг видобути ся з під падучих на него гостий.

— Панну Ремзен обікрали! — удало ся ему вкінци крикнути голосно. — Нікому не вільно виходити з дому. Проч з масками!

Пан Равльстон побіг до дверий, аби нікого не випустити, а гості зібрали ся довкола панни Ремзен, аби єї потїшити.

Барнес глядав Алї - Баби і здивував ся, коли побачив, що то не був Торе.

— Хто ви? — спитав остро.

— Називаю ся Адриян Фішер — звучала відповідь, котра здивувала аґента, але й вдоволила рівночасно, бо оправдувала підозріне, що той мусить бути спільником.

Рішив ся скоро в тій хвили не вдавати ся з ним в довші розмови і побіг до панни Ремзен, аби поглянути на єї поведене.

Коли знала о всїм, то грала свою ролю знаменито, бо була незвичайно обурена і нарікала перед окруженем на такий лад, що злодій міг закрасти ся до середини.

Між тим як Барнес ще роздумував, що ему дальше робити, підійшли до него пани Равльстон і Торе.

концертом. Насамперед відограє ся траґі-комедия з піснями М. Л. Кропивницкого „Лихо не кождому лихо, иному і талант“; відтак мішаний хор міщаньскої читальні і руского театру („Урра у бій“, „Гарбуз білий качаєть ся“, „Огні горять“ і „Спать менї не хочеть ся“); третя точка: „Тебе Бога хвалим“, четверта точка: „Гостина сьв. О. Николая“ з роздачею дарунків дітям, а закінчить вечер осьвічена штучними огнями картина з живих осіб. Ціни місць: крісло першорядне 80 кр., другорядне 60 кр., треторядне 40 кр., балькон 40 кр., партер 20 кр Білети можна дістаги в торговли С. Носевича а в ден представленя від 5-ої години при касї.

— **В Рибниках**, бережаньского повіта, построено сего літа в церкві новий іконостас, щедро різьблений і гарної роботи. Різьбарску роботу виконав молодий різьбар Прокіп Романишин дуже солідно.

— **В суперечці о женщину** ударив Володислав Ґадаїньский робітник в Східници, другого робітника Жигм. Рачковского черенком ножика в голову, а коли той упав заголомшений на землю, пхнув его тим самим ножиком в плечі так сильно, що нарушив легки. Рачковский боре ся з смертию. Увязнений Ґадаїньский признає ся з цілою безличностию до вини і не подає навіть нічого на своє оправданє.

— **Вісти з Станиславова.** Про вечер в честь еписк. Шептицкого пишуть з Станиславова: Перед 5 годиною вечером в понеділок заповнила ся саля тов. ім. Монюшка по береги. Рівно о год. 5 прийшов Владика, а радник Каранович повитав его зараз гарною промовою такого змісту: Всї рускі товариства обходять отсе імянини Преосьв. владики Андрея, а битком наповнена саля є найліпшим доказом, яке поважанє з'єднав собі Преосьвящений у всїх в так короткім часї, і то не своїм високим становиском ані родом а силою духа свого. Щоби оказати нашому улюбленому Владицї честь і прихильність, приносимо єму, що маємо найчуднійшого, нашу пісню. Промову свою радн. Каранович закінчив окликом: „Наш Преосьвящений владика най жиє!“, а оклик сей з одушевленем повторила публика. За тим пішли продукциї після програми; тут замітимо лише, що всї точки програми випали дуже гарно, але по над все визначив ся спів п. Проскурницкої і концерт Бортняньского, відспіваний бурсаками. Вечер закінчив ся образом з живих осіб зображаючим Віру, Надію і Любов. Годить ся додати, що в день сьв. Андрея відправлено в катедрі службу Божу, на котрій був і епископ. А в полудне того дня складали владицї желаня заступники всїх руских товариств і урядів. Руснам подякував владика за уладжене так незвичайного сьвята в єго честь і упевнив їх о своїй щирій прихильности до рускої справи.

— **Людоїди з голоду.** Недавно тому доносили ми, як кількох норвеґских моряків, що плавали на мори на розбитім корабли я з голоду одні других їли. Один з тих, що щасливо остав ся при житю, іменем Томассон, вернув тепер до свого рідного міста Ставанґер і розповів там все, як було. Отже річ була така: На норвеґскім корабли „Дрот“ було 18 людий залоги, а з тих остало ся при житю лиш двох, згаданий Томассон і ще другий. Коло Фльориди захопила корабель страшна буря, котра лютила ся чотири дни і майже зовсїм знищила корабель. Величезна филя змила десять матрозів з корабля і они утопили ся, із всеї залоги остало ся було ще лиш вісьмох, котрі вилізли були на дашок на корабли званий „руф“ і там пересиділи цїлу ніч. На другий день буря розірвала корабель на дві части. На одній половинї було двох, на другій шістьох моряків а між ними і Томассон. Буря гнала розбитком на широке море. Нещасливі були дуже голодні і мали страшенну спрагу а до того ще й студінь їм докучала а декотрі з них були тяжко покалічені. Коли вже нужда дійшла до найвисшого степеня, предложив один матроз, якийсь Німець, щоби льосувати, хто має зробити з себе жертву. Зразу всї тому противили ся, але по чотирох днях, коли вже не могли видержати з голоду, постановили чотири найстарші, щоби двай наймолодші Томассон і той Німець тягнули льос, хто має гинути. Так стало ся і Німець витягнув льос. Він сказав тогди зовсїм спокійно: „Таже то все одно, чи мене з'їдять товариші, чи жеруни морскі“. Тамті другі убили єго, ловили кров з него в жмені і пили а відтак їли его тїло Відтак умерло двох людий. Трупи їх вкинено у воду, а жеруни зараз збігли ся і з'їли. Коли з'їли Німця, пускали ще людске тїло на принаду для риб і дійстно зловили кілька якихсь чорних дуже несмачних риб і ними живили ся. В тім страшнім для розбитків часї видко було на мори кілька разів якісь кораблї, але з кораблів ніхто розбитків не видів. Томассон розповідає, що нещасливі через цїлий час, коли плавали на мори, майже нїчого не говорили з собою, лиш все просили Бога о поміч. Наконець по страшних муках добачив якийсь анґлійский корабель тих двох, що ще жили, і забрав їх та завіз до Америки. Там відставлено їх до шпиталю в Черльстонї, де они поволи подужали знову і звідки Томассон як сказано вернув назад до Ставанґер.

Штука, наука і література.

— **Товариство „Просьвіта“** видало книжочку: „Приписи для огляданя худоби“, (по 20 кр. за примірник). Підручник сей, докладно оброблений, повинен знаходитись в кождій канцеляриї громадскій, у кождого оглядача худоби і у письменних людий по руских громадах, а неодин, познакомивши ся з сими приписами, уникнув би кари, котру нераз приходить ся платити за-для незнаня вгаданих приписів.

Телеґрами.

Відень 15 грудня. Як зачувати, німецк посли мають внести на нинїшнім засїданю буджетової комісиї письменний протест против поведеня предсїдателя тої комісиї Молодочеха Жачка.

Льондон 15 грудня. Розійшлась тут поголоска, що Ледісмес освободжене. Однако міністерство війни не одержало доси потвердженя тої вісти.

Одеса 15 грудня. На Чорнім мори лютила ся в послїдних днях велика буря. Майже всї кораблї, що приходять до тутешного порту спльно ушкоджені.

— Пане Барнес, чому ви того не спинили; як то стало ся?

— Я пробовав всіми силами, але на жаль не удалось менї. Памятайте, що я не можу бути всевідучий. Я здогадував ся, що тут буде довершена крадїж, але не міг знати в який спосіб. Мимо того я сам бачив все.

— А чомуж ви злодія не зловили зараз.

— Я хотів, але видко якийсь спільник задержав мене за рамя.

— А не моглиб ви его пізнати по одязї?

— На жаль то неможливе, бо не знаю о нїм нїчого більше хиба то, що був одним з сорок розбійників і видко відограв свою ролю знаменито.

— То пан Барнес? — спитав Торе. — Ах, правда, атже я мав приємність бачити вас два рази. Кажете, що злодій був перебраний за розбійника? То мене займає, бо й я маю той одяг. Чомуж не зажадаєте, аби зревідовано всїх, що мають тї одяги?

— О такій обиді моїх гостий не може бути бесїди — замітив Равльстон. — Як, в моїм домі аби моїх гостий ревідувати! Нї, на то не позволю нїколи, радше заплачу рубин.

— Цїлком справедливо — відповів Барнес, дивлячись остро на Торета — і пересьвідчений, що то булоби безуспішне.

— Як хочете — відповів Торе, уклонив ся з глумливим усьміхом і підійшов до зібраних довкола панни Ремзен гостий.

Коли Барнес лишив ся з Равльстоном, сказав до него, що вже не має що тут робити і попращав ся.

Однако не скорше відійшов, аж попробовав впевнити ся, чи нема Мічеля. Підійшов до входових дверий і пересьвідчив ся, що хлопець, котрого лишив тут на сторожи, відійшов, аби приглядати ся живим образам, так що неможливо було пересьвідчити ся, чи хто вийшов з дому чи нї.

— Той Мічель — гадав Барнес ідучи до дому — то правдивий артист. Така хитрість, щоби ждати на конець речинця до послїдної мінути, а відтак цілу річ так перевести, що кількасот осіб може єму доказати, що довершив того перед кінцем речинця! А відтак мати таке alibi! Хорий в готели в Філядельфії! Як то не можна нї на кого спустити ся.

Коли прийшов до свого бюра, застав там помічника, що мав пильнувати Мічеля в Філядельфії.

— Щож? — почав гнївно. — Що ви тут робите?

— Я певний, що Мічель вернув до Нового Йорку і приїхав сюди, аби здогонити его, аби бодай перестерегти вас о тім.

— Ваша пересторога прийшла за пізно, зле вже стало ся. Що ви не мали на стілько розуму аби телеґрафувати!

— Я телеґрафував перед самим моїм відїздом.

Дійстно на столї лежала депеша, що прийшла зараз по виходї Барнеса.

— За то не можете справдї відповідати. Чортівске щастє має той чоловік. Звідки ви прийшли на то, що виїхав до Нового Йорку? Атже був хорий?

— Я мав підозріне, що в цїлій тій справі іде о alibi; щоби впевнити ся, заїхав я до того самого готелю і просив о комнату побіч комнати мого приятеля. Менї дали єї, я отворив двери до сусїдної комнати і війшов. Комната була пуста, пташок вилетів.

— Ідьте найблизшим поїздом до Філядельфії назад і робіть, що можете, аби довідати ся, коли Мічель знов верне. Певне поїхав назад і буде лежати завтра рано хорий в ліжку, або я не називаю ся Барнес. Дайте менї докази в тій загадочній справі, дістанете пятьсот долярів. А тепер до роботи.

(Дальше буде).

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

ІНСЕРАТИ.

З друкарні В. Лозинського під зарядом В. І. Вебера. — (Телефона число 569).